

TIETOA ALKOLUKOSTA

Rattijuopumukseen syyllistynyt voi ehdottoman ajokiellon sijaan pyytää päästä mukaan kokeiluun, jossa hän saa ajaa alkolukolla varustettua autoa. Kysymyksessä on niin sanottu alkolukolla valvottu ajo-oikeus.

Mitä alkolukkokokeilu tarkoittaa?

Alkolukkoa kokeillaan Suomessa kolmen vuoden ajan, heinäkuusta 2005 kesäkuun 2008 loppuun.

Rattijuopumukseen syyllistynyt henkilö voi tuomioistuinkäsittelyn jälkeen saada ajo-oikeutensa takaisin ottamalla autoonsa alkolukon ja sitoutumalla muihin kokeilun ehtoihin. Kokeiluun osallistuminen ei vaikuta rattijuopumuksesta tuomittavaan rangaistukseen.

Alkolukon käyttöön liittyy nykyinen rattijuopumukseen syyllistyneille tarkoitettu päihderiippuvuuden arviointiohjelma ja jatkoseuranta säännöllisine terveystarkastuksineen. Arviointiohjelman aloittaminen on edellytys alkolukkoajokortin myöntämiselle.

Mikä on alkolukko?

Alkolukko on laite, joka estää auton käynnistymisen, jos kuljettajalla on vähintään 0,1 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa. Tämä vastaa noin 0,2 promillen alkoholipitoisuutta veressä. Alkolukko vaatii puhalluksen myös satunnaisesti ajon aikana, mutta ei sammuta käynnissä olevaa moottoria.

Alkolukko rekisteröi kaikki käyttötiedot ja mahdolliset rikkeet keskusyksikön muistiin. Käyttötiedot puretaan 60 päivän välein laitevalmistajan valtuuttamassa toimipisteessä ja tiedot ovat poliisin käytössä kokeilun valvontaa varten.

Kuka pääsee kokeiluun mukaan?

Valvotusta ajo-oikeudesta päättää tuomioistuin käsitellessään rattijuopumusasiaa. Kokeiluun voi osallistua vakinaisesti Suomessa asuva henkilö, joka on syyllistynyt alkoholin käyttöön perustuvaan rattijuopumukseen. Henkilöllä on oltava henkilö- tai pakettiauton kuljettamiseen oikeuttava muu kuin lyhytaikainen ajokortti.

Mitä pitää tehdä jotta kokeiluun pääsee?

Valvottua ajo-oikeutta tulee pyytää rattijuopumusta tutkivalta poliisilta tai rattijuopumusasian käsittelyn yhteydessä tuomioistuimelta. Pyyntö voi tehdä myös kirjallisesti.

Kuinka kauan lukkoa täytyy pitää? Mitä se maksaa?

Alkolukkoa on pidettävä yhden vuoden ajan. Kokeiluun osallistuminen maksaa arviolta 150 euroa kuukaudesta. Kustannuksista vastaa osallistuja.

Mistä lukon saa? Miten se asennetaan?

Alkolukkoja voi tiedustella laitevalmistajien edustajilta, joiden yhteystiedot ovat ohessa. Tietoja alkolukon asennuspaikoista saa myös Ajoneuvohallintokeskuksen sivuilta www.ake.fi. Alkolukkoa ei tarvitse ostaa omaksi, vaan sen voi vuokrata valvotun ajo-oikeuden ajaksi.

Alkolukko asennetaan laitevalmistajan kanssa sopimuksen tehneessä asennusliikkeessä. Lähimmän asennusliikkeen tiedot saa laitevalmistajan edustajalta. Asennuksen jälkeen auto on muutoskatsastettava. Asennuksesta ja muutoskatsastuksesta toimitetaan todistus oman asuinpaikan poliisille.

Mitä tapahtuu ajokortille?

Rattijuopumuksen yhteydessä poliisi ottaa kuljettajalta ajokortin pois eikä sitä palauteta ennen valvotun ajo-oikeuden päättymistä.

Valvottu ajo-oikeus alkaa kun poliisi luovuttaa valvottavalle alkolukkoajokortin. Alkolukkoajokortti oikeuttaa kuljettamaan vain korttiin merkittyä alkolukolla varustettua autoa Suomessa lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa.

Voivatko muut ajaa alkolukollista autoa?

Muut henkilöt voivat ajaa alkolukolla varustettua autoa, myös Ahvenanmaalla tai ulkomailta. Valvottava kuitenkin vastaa alkolukon ohjeiden mukaisesta käytöstä, ellei hän voi luotettavasti osoittaa toisen henkilön aiheuttaneen ohjeiden vastaista tilannetta.

Mitä päihdeohjelma ja seuranta tarkoittavat?

Päihdeohjelman ja jatkoseurannan tarkoituksena on selvittää ajokortin voimassaolon esteenä oleva kuljettajan päihderiippuvuus ja antaa osallistujalle tietoa alkoholin vaikutuksesta terveyteen ja ajosuoritukseen.

Vuoden valvotun ajo-oikeuden aikana päihdeohjelma ja seuranta sisältävät yhteensä yhdeksän käyntiä päihdeasioihin erikoistuneen lääkärin tai hoitohenkilökunnan luona. Päihdeohjelmaan osallistumisesta toimitetaan todistus asuinpaikan poliisille.

Mitä tapahtuu jos kokeilussa epäonnistuu?

Valvottu ajo-oikeus peruutetaan ja sen ajaksi ehdollisena määrätty ajokielto astuu voimaan. Päätöksen tekee tuomioistuin.

Mikä johtaa valvotun ajo-oikeuden peruuttamiseen?

Valvottu ajo-oikeus peruutetaan, jos valvottava määrätään ajokieltoon tai hän ei noudata ajo-oikeuteen liittyviä velvollisuuksia kuten päihdeohjelmaa. Ajokieltoon määrääminen voi perustua esimerkiksi ylinopeuteen tai rattijuopumukseen.

Alkolukon kiertäminen tai toimintakyvyttömäksi saattaminen ovat kiellettyjä. Valvottu ajo-oikeus peruutetaan myös, jos valvottava ei noudata alkolukkoajokorttiin liittyviä rajoituksia. Esimerkiksi ajaminen alkolukottomalla autolla on kielletty. Kiellettyä on myös ajon aikaisen puhalluksen laiminlyönti tai puhaltaminen ajon aikana niin, että alkoholia on hengitysilmassa yli säädetyn rajan.

Valvottavan on lisäksi huolehdittava määräajoin tapahtuvasta alkolukon huollosta ja noudatettava laitevalmistajan ohjeita alkolukon käytöstä.

Alkolukkojen maahantuojien yhteystiedot:

Liitin Oy
p. (09) 503 771
www.liitin.fi

Strap Oy
p. (09) 298 6155
www.strap.fi

Lisää tietoa:

Poliisi
www.poliisi.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö
www.mintc.fi

Lista alkolukkojen huolto- ja asennusliikkeistä:

Ajoneuvohallintokeskus
www.ake.fi

ALKOLUKKOKOKEILUUN OSALLISTUMINEN ETENEE NÄIN:

Rattijuopumuksesta kiinni jääminen.
Poliisi ottaa ajokortin pois
(väliaikainen ajokielto heti).

Pyyntö päästä alkolukkokokeiluun poliisille tai viimeistään käräjäoikeudessa.
Päihdeohjelman voi aloittaa jo ennen käräjäoikeuden istuntoa.

Käräjäoikeuden istunto,
kokeiluun hyväksyminen.

Alkolukon **asennus** ja
auton **muutoskatsastus.**

Todistukset
päihdeohjelman aloittamisesta,
alkolukon asentamisesta ja
muutoskatsastuksesta
toimitetaan poliisille.

Kokeiluun osallistuva
saa poliisilta **alkolukkoajokortin.**
Valvottu ajo-oikeus alkaa.

Alkolukon **huolto**
kahden kuukauden välein.
Päihdeohjelma jatkuu.

Vuoden kuluttua
alkolukkoajokortti palautetaan poliisille.
Poliisi luovuttaa
normaalin ajokortin takaisin.
Alkolukko voidaan poistaa autosta,
muutoskatsastus.